

[Ellen Poulsen.]

galt den dag, de bliver syge. De må da spørge: hvordan skal det hele klares den dag, da jeg bliver syg?

Jeg er altså ikke sikker på, at vi, selv om vi vedtager dette lovforslag, får den store tilstrømning af husmoderafløsere. Når man her i Københavns omegn betaler en hushjælp 5-6 kr. i timen for et forholdsvis let arbejde, er der ikke noget at sige til, at disse kvinder foretrækker et sådant arbejde fremfor at gå ind som husmoderafløsere til et langt mere krævende arbejde, og så er der endelig også et skattespørgsmål at tage hensyn til.

Med hensyn til hjemmehjælperne synes jeg, det er meget rigtigt at få dem med ind i en uddannelse for husmoderafløsere, og her vil jeg netop synes det var helt rigtigt, hvis det kunne laves som aftenkursus ligesom for sygehjælperne. Jeg kan ikke lade være med, selv om det måske ikke kommer denne lov ved, at sige, at det var jo en lykke, hvis vi kunne få hjemmehjælpstanken langt mere frem, sådan at de gamle kunne blive langt længere i deres hjem. Så kunne vi måske nå frem til den dag, da en del af vore alderdomshjem kunne blive overflødige og omdannet til de syge- og plejehjem, som vi har så hårdt brug for.

Vi er velvilligt indstillet til lovforslaget og vil gerne være med til at drøfte det i et udvalg.

Gerda Møller: Der er ingen tvivl om, at det er af stor betydning for en tilfredsstillende opfyldelse af husmoderafløsningens funktioner, at de kvinder, der sendes ud, har de fornødne kvalifikationer, både arbejdsmæssigt og menneskeligt. Derfor har spørgsmålet om husmoderafløsernes uddannelse da også med mellemrum været til debat både her i det høje ting og ude i kommunerne, og selv om man ved lovrevisjonen i 1952 gik væk fra kravet i den første lov af 1949 om, at alle husmoderafløsere skulle gennemgå en særlig uddannelse, har dog alle været enige om og fremhævet værdien af en uddannelse.

Imidlertid viser den svigtende interesse for at uddanne sig til husmoderafløser, at det har været svært at finde frem til en uddannelsesform, der tiltrak de kvinder, som loven sigter på. De oprindelige 3 måneders

uddannelsestid blev hurtigt til 2 måneder og er nu ifølge socialministeriets cirkulære af 30. marts 1962 blevet til ca. 125 undervisningstimer. Det finder også jeg tilstrækkeligt, når man tager i betragtning, at de kvinder, der kan blive tale om som husmoderafløsere, må være modne kvinder, for hvem det huslige arbejde ikke er fremmed, men som blot trænger til at få belæring i de fag, som normalplanen omfatter, en belæring, som er nødvendig for den kvinde, som i et fremmed hjem skal varetage husmoderens normale, daglige arbejdsopgaver. Men skal der en uddannelse til — og det mener jeg er nødvendigt — så kan den vel på den anden side heller ikke være kortere.

Tendensen i vort samfund går i dag i retning af, at al undervisning skal være gratis, nu også uddannelsen af husmoderafløsere. Det er jo en af årsagerne til det foreliggende lovforslags fremsættelse, selv om den gratis uddannelse også i bemærkningerne til lovforslaget er motiveret med, at det må anses for et naturligt led i bestræbelserne for at skabe større tilslutning til uddannelsen. Mit parti skal heller ikke på forhånd stille sig afvisende heroverfor, og vi har også bemærket, at udgiften for finansåret 1963-64 opgøres til ca. 30.000 kr., altså et lille beløb på vort høje statsbudget, men alligevel mere end en fordobling af den hidtidige udgift til dette formål.

Som noget nyt foreslås det også, at der skal udbetales løn til alle under denne uddannelse. Det er også i overensstemmelse med tendensen i tiden, men jeg kunne alligevel ønske mig, at der blev lejlighed til at se nærmere på dette spørgsmål i det udvalg, der formentlig nedsættes. Det har jo altid fra alle sider været fremstillet som et tilbud til kvinden i det huslige arbejde, at hun igennem dette nye erhverv kunne skaffe sig chancen for en virkelig god slutstilling, og når dertil kommer, at de uddannede husmoderafløsere ifølge lovforslagets § 6 skal have en højere løn end de uddannede, hvad jeg finder helt naturligt, og det også forudsættes, at der bliver en rimelig forskel i lønnen for ikke-uddannede og for uddannede, skulle der alene heri efter min mening ligge incitament nok for mange kvinder til at gå ind i denne uddannelse, uden at den gøres helt gratis.

Der er efter min mening mange gode ting